

Pohorelský hlásnik 2014/07

informačné noviny Obce Pohorelá;

ročník X.; JÚL 2014;

- ZADARMO -

Cyklistická súťaž našich detí

Občianske združenie OPORA Pohorelá v spolupráci s Obecným úradom v Pohorelejši usporiadali populadnú v nedeľu 8. júna 2014 už 15. ročník cyklistickej časovky detí do 15 rokov. Mladí cyklisti sa popasovali s traťou po poľnej ceste medzi Pohorelskou Mašou a Pohorelou v náročnom horúcom ovzduší, za čo im všetkým patrí uznanie. Všetci boli odmenení občerstvením a účastníckymi diplomami. Tí najlepší obdržali i medaile, diplomy a vecné ceny.

DETI DO 7 ROKOV (dĺžka trate 1 km):

- ① Miško KAMZÍK, (7 rokov) 1 min. 43 sec.
- ② Gabrielko VEŠTÚR, (6 rokov 8 mesiacov) 2 min. 12 sec.
- ③ Karolinka PINČIAROVÁ, (6 rokov 9 mesiacov) 2 min. 20 sec.
- ④ Vaneska POMPUROVÁ, (6 rokov 1 mesiac) 2 min. 24 sec.
- ⑤ Alžbetka TLUČÁKOVÁ, (5 rokov 7 mesiacov) 2 min. 47 sec.
- ⑥ Jožko ŠAJŠA, (6 rokov) 3 min.
- ⑦ Róbert PALUS, (5 rokov 2 mesiace) 3 min. 37 sec.
- ⑧ Juliánka GAJDOVÁ, (4 roky 4 mesiace) 4 min. 24 sec.
- ⑨ Šimon REFKA, (4 roky 7 mesiacov) 4 min. 47 sec.
- ⑩ Jakubko POMPUROVÁ, (3 roky 9 mesiacov) 4 min. 43 sec.

DEVIČATÁ I.-III. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Janka BALÁŽOVÁ, II.B, 8 min. 57 sec.
- ② Bibiána ZLÚČKOVÁ, I.A, 10 min. 24 sec.
- ③ Bianka TLUČÁKOVÁ, I.A, 12 min. 18 sec.

CHLAPCI I.-III. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Ján GANDŽALA, II., 9 min. 20 sec.
- ② Tomáš ANTOL, III.A, 9 min. 49 sec.
- ③ Dominik DANIELIČ, II.B, 10 min. 03 sec.
- ④ Matej VOJTKO, III.A, 10 min. 14 sec.
- ⑤ Adam BAKSA, III.A, 10 min. 27 sec.

DEVIČATÁ IV.-VI. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Janka KAMZÍKOVÁ, IV.B, 7 min. 16 sec.
- ② Kristína GANDŽALOVÁ, V.A, 8 min. 00 sec.
- ③ Silvia ŠEVCOVÁ, VI., 8 min. 23 sec.

CHLAPCI IV.-VI. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Martin REFKA, VI.A, 7 min. 15 sec.
- ② Patrik KAMZÍK, IV., 7 min. 24 sec.
- ③ Jaroslav SEDMÁK, IV., 7 min. 27 sec.
- ④ Martin MALECKÝ, IV.B, 7 min. 34 sec.
- ⑤ Robert TLUČÁK, IV.B, 8 min. 13 sec.
- ⑥ Marek FIEO, V.A, 8 min. 15 sec.
- ⑦ Adrián VEŠTÚR, IV.B, 8 min. 16 sec.
- ⑧ Patrik PUŠKÁR, V.A, 8 min. 17 sec.
- ⑨ Peter VOJTKO, IV.B, 8 min. 32 sec.
- ⑩ Jozef BAKSA, V.A, 8 min. 34 sec.
- ⑪ Adam KANOŠ, V.A, 9 min. 28 sec.
- ⑫ Ondrej CABAN, IV.B, 11 min. 16 sec.

DEVIČATÁ VII.-IX. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Zuzana PUŠOŠOVÁ, VII.A, 8 min. 36 sec.
- ② Sofia SIMANOVÁ, VII.A, 11 min. 09 sec.

CHLAPCI VII.-IX. ročník (dĺžka trate 2,6 km)

- ① Tomáš GAJDA, VIII.A, 6 min. 36 sec.
- ② Miroslav MAJÚŠ, VIII.A, 6 min. 47 sec.
- ③ Dávid POMPUROVÁ, VII.A, 6 min. 56 sec.
- ④ Jozef KALMAN, VIII.A, 7 min. 30 sec.
- ⑤ Peter KUBANDA, VIII.A, 8 min. 28 sec.

Za sponzorskú pomoc ďakujeme Ing. Jozefovi Baranovi a spol., BARTRANS, Jánovi Krupovi, Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Ing. Martinovi Lakandovi, Slovenská agentúra životného prostredia a Ing. Marekovi Syčovi. Za spoluprácu ďakujeme ZŠS MŠ Pohorelá a OO PZ SR. V neposlednom rade ďakujem všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomohli pri zabezpečení zdarného a bezpečného priebehu pretekov.

-j.p.- (foto: J. Lakanda)

Dievčatá 1.-3. ročník

Chlapci 1.-3. ročník

Dievčatá 4.-6. ročník

Chlapci 4.-6. ročník

Rozhodcovia spracovávajú výsledky

Kráľovská návšteva

Koncom júna zavítal na dvojdňovú návštevu Slovenska bývalý bulharský premiér a posledný bulharský cár J.V. Simeon II. (Simeon Saksoburggotski) spolu s manželkou kráľovnou Margaritou. Po štvrtkovej návšteve Sv. Antona navštívil kráľovský pár v piatok 27.6.2014 v sprievode J.E. Margarity Ganevej – mimoriadnej a splnomocnenej veľvyslankyne Bulharska v Slovenskej republike a Ing. Mariána Číza – riaditeľa Múzea vo Sv. Antone našu obec.

Privítali sme ich v rímskokatolíckom kostole v miestnej časti Pohorelská Maša, ktorý v roku 1903 dal postaviť starý otec Simeona II., Ferdinand Coburg. Pre Simeona II. a jeho manželku pripravili krátky kultúrny program deti z DFS Mladost Pohorelá. Po privítaní starostom obce Ing. Jozefom Kalmanom a správcom farnosti vdp. ThDr. Róbertom Sarkom, nasledovala krátka prehliadka historických fotografií členov coburgovského rodu zvečnených v pohorelskom chotári. V kostole potom zazneli ľudové a hymnické piesne v podaní spevákov FSK Kráľova hoľa a prejav Karola Pletku, v ktorom vyzdvihol historické prepojenie rodu coburgovcov s Horehroním a najmä s Pohorelou (pozn.: viď 4. strana Poh. hlásnika). Nasledoval prejav a poďakovanie Simeona II.

„Toto je pre mňa mimoriadne emotívny zážitok, ktorý má dve línie. Prvá je oživenie si spomienok z detstva. Keď to tu vidím, spomínam si na rozprávanie svojich rodičov. Tá druhá línia emócií spočíva v tom, v akej hlboké úcte tu majú ľudia mojich predkov. Som z toho ohromený!“ okrem iného povedal Simeon II.

Viacerí obyvatelia využili príležitosť, aby si nechali podpísať rôzne historické knihy a publikácie o rodine Coburgovcov. Nasledovala krátka obhliadka vily správcu pohorelských železniarní a flagórie – vývokvu pohorelských železniarov z roku 1841 na počesť Ferdinanda Coburga. Navštívil aj cintorín v Zlatne – miesto, kde si prijal Ferdinand Coburg, aby boli uložené jeho kosti, pretože z tohto miesta je výhľad na majestátnu Kráľovu hoľu.

Po obede na Prednej Hore a prehliadke tamojšieho poľovníckeho zámku nasledovalo popoludnie strávené na muránskej Veľkej Lúke, kde so vzácnou návštevou sa stretli poslanci Obecného zastupiteľstva Pohorelej a pohorelskí folklóristi. Kráľovský pár sa po Veľkej Lúke povelil na koči i ochutnal vynikajúci guláš. Takmer celé popoludnie sa planina Veľkej Lúky ozývala spevom slovenských, predovšetkým pohorelských ľudových a hymnických piesní v podaní našich folklóristov. Prijatie a najmä spev našich piesní vyvolali u našich hostí niekoľkokrát slzy dojatia.

Návštevu Slovenska hostia z Bulharska ukončili nocľahom na hrade v Slovenskej Ľupči.

-j.p.-

Foto: P. Brenčič

POHORELSKY "HOCKEYBALL SUMMER CLASSIC" 2014

Sobota - 26. 7. 2014 - 10:00 - Pohorelá (Multifunkčné ihrisko)
hokejbalový turnaj ulíc

OPEN POHORELÁ 2014

Šachový klub Orlová Pohorelá. Krajský šachový zväz Banská Bystrica, Obec Pohorelá, ZŠsMŠ Pohorelá a OZ OPORA Pohorelá pozývajú na XIII. ročník letného šachového turnaja, ktorý sa uskutoční v dňoch 8. – 10. augusta 2014 v školskej jedálni.

Prihlášky je potrebné zaslať písomne do 5.8.2014, na adresu J.Kanoš, Za Vŕšok 228, Pohorelá 976 69, alebo e-mail: adamik@pobox.sk. Prihlásiť sa je možné aj po stanovenom termíne, ale organizátor nezaručuje prijatie do turnaja, či zabezpečenie stravy.

Propozície turnaja nájdete na internetovej stránke obce www.pohorela.sk a na oznamovacej tabuli pred Obecným úradom v Pohoreleji.

MUŽSTVO FO TJ MLADOSŤ Pohorelá

obnovuje svoju činnosť a znovu sa prihlásilo do oblastnej futbalovej súťaže. Prvý súťažný zápas sezóny 2014/2015 odohrá **v nedeľu 17. augusta 2014 od 16:00 hod. proti mužstvu ŠK Heľpa na ihrisku súpera.**

Starší žiaci (do 15 rokov) - II. liga – skupina JUH
Rozpis futbalových zápasov 1. FK Horehron v jesennej časti sezóny 2014/2015:

1. kolo	St 27.08.2014 10:00	SKLOTATRAN Poltár	1. FK HOREHRON
2. kolo	So 09.08.2014 10:00	1. FK HOREHRON	LACF Lučenec
3. kolo	So 16.08.2014 10:00	FK Mesta Tornaľa	1. FK HOREHRON
4. kolo	So 23.08.2014 10:00	1. FK HOREHRON	Sitno B.Štiavnica
5. kolo	Ne 31.08.2014 10:00	MŠK R.Sobota	1. FK HOREHRON
6. kolo	So 06.09.2014 10:00	1. FK HOREHRON	MFK N.Baňa
7. kolo	So 13.09.2014 10:00	MFK Strojár Krupina	1. FK HOREHRON
8. kolo	So 20.09.2014 10:00	1. FK HOREHRON	Tatran VLM
9. kolo	So 27.09.2014 10:00	OŠK Radzovce	1. FK HOREHRON
10. kolo	So 04.10.2014 10:00	1. FK HOREHRON	MFK Detva
11. kolo	So 11.10.2014 10:00	Iskra Hnúšťa	1. FK HOREHRON
12. kolo	So 18.10.2014 10:00	1. FK HOREHRON	FTC Filakovo
13. kolo	So 25.10.2014 10:00	MFK Žarnovica	1. FK HOREHRON

1. FK HOREHRON vznikol spojením žiackych hráčov obcí Bacúch, Pohorelá, Polomka a Závadka nad Hronom.

Mladší žiaci odohrajú svoje zápasy 2 hodiny po začiatku zápasov starších žiakov.

1. FK HOREHRON odohrá svoje domáce zápasy na futbalovom ihrisku v Pohoreleji.

UPOZORNENIE

V poslednom období došlo na PD AGROPOHORELÁ k opakovaným pohybom detí po areáli družstva. Následne boli zistené škody na uskladnených krmovinách vo fóliových balíkoch. Zároveň upozorňujeme, že boli zaznamenané pohyby detí i v porastoch obilia v hone Nad Bor, Malé Dieliky a Mikluška, čím vznikli značné škody.

PD AGROPOHORELÁ upozorňuje občanov, zvlášť rodičov maloletých detí, aby dohliadali na svoje deti a nedovoľovali im vchádzať a zdržiavať sa v areáli družstva a na honoch obilných obilín. Vzniknuté škody budú vymáhané od zákonných zástupcov!

LESY Slovenskej republiky, š.p., odštepny závod Beňuš, Lesná správa Pohorelá oznamuje, že v termíne **od 14.7.2014 do 31.8.2014** vykonáva **chemický postrek lesných porastov** prípravkom Vaztak na území v pôsobnosti lesnej správy Pohorelá a katastrálneho územia Pohorelá v lokalitách: Temná, Matajská, Roveň, Cigánka, Opálená, Orlová, Králiková.

Potrebuje právnú pomoc a nemáte prostriedky na jej zabezpečenie?

Mesto Brezno v spolupráci s Centrom právnej pomoci v Banskej Bystrici otvára v Brezne **Konzultačné pracovisko pre všetkých, ktorí v dôsledku zlej finančnej a sociálnej situácie nemôžu využívať komerčné právne služby na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.**

Centrum právnej pomoci vzniklo 1. januára 2006 na základe zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. ako štátna rozpočtová organizácia, ktorá v súlade so zákonom poskytuje právnú pomoc osobám v materiálnej núdzi, pri splnení zákonom stanovených podmienok.

Konzultačné stredisko CPP ponúka Právne poradenstvo vo forme predbežných konzultácií, pomoc pri mimosúdnych konaniach vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie, spisovanie podaní na súd, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Právna pomoc zahŕňa právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediácie, spisovanie podaní na súd, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Klient má počas predbežnej konzultácie nárok na poskytnutie základnej právnej rady, ktorá zahŕňa najmä vysvetlenie daného právneho problému, upozornenie na nebezpečenstvo zmeškania lehoty, prípadne pomoc pri vyplňaní žiadosti o poskytnutie právnej pomoci.

Kedy? od 9⁰⁰ hod. do 13⁰⁰ hod.
v dňoch: 18. júla 2014
1. augusta 2014
15. augusta 2014
5. septembra 2014

Poplatok: 4,50 € v trvaní najviac jednej hodiny

Kde? Mestský úrad Brezno
zasadačka č.2
Nám. gen. M.R.Štefánika 2
977 01 Brezno

Kontakt: tel.: 0918 644 615

http: www.centrumpravnejpomoci.sk

Hospodárenie obce Pohorelá v roku 2013

V zmysle ustanovení § 16 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výsledok rozpočtového hospodárenia obce je rozdiel medzi príjmami bežného a kapitálového rozpočtu a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu vrátane príjmov a výdavkov rozpočtovej organizácie.

Výsledok hospodárenia obce Pohorelá za rok 2013 bol prebytok vo výške 348.640,03 €.

Časť toho prebytku vo výške 278.054,26 € bola v roku 2013 v súlade so schváleným rozpočtom použitá na splátky úverov. 812,07 € sú nevyčerpané finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na dopravu žiakov a budú použité v roku 2014.

Časť prebytku vo výške 34.800,-€ bola Obecným zastupiteľstvom Pohorelej schválená na tvorbu Rezervného fondu, ktorý bude použitý na financovanie, resp. spolufinancovanie investičných akcií.

Prebytok celkového rozpočtového hospodárenia po odpočítaní schodku finančných operácií (242.059,14 €) a tvorby zákonného rezervného fondu (34.800,00 €), t.j. finančné prostriedky vo výške 71.780,89 €, sa zapojí do rozpočtu obce v súlade so schváleným rozpočtom obce a základnej školy.

Obec Pohorelá mala k 31.12.2013 zostatok nesplatenej istiny úveru vo výške 24.200 €. Úver bol v rokoch 2012 a 2013 použitý na rekonštrukciu miestnych komunikácií. Obec ho spláca v dohodnutých pravidelných mesačných splátkach 550 € mesačne.

K 31.12.2013 Obec Pohorelá nemala žiadne záväzky po lehote splatnosti.

- Mária Hazáková – ekonómka OÚ –

(Záverečný účet obce a hospodárenie za rok 2013 sú zverejnené na internetovej stránke obce.)

VÝKUP JEDLÝCH RASTLINNÝCH OLEJOV A TUKOV

V spolupráci s firmou Brantner Gemer, s.r.o. rozširujeme zber separovaného odpadu aj o zber a výkup použitých jedlých olejov a tukov.

Výkup sa bude realizovať v jesenných mesiacoch súbežne so zberom papiera. Presný termín bude oznámený.

Čeny výkupu:

1ks PET fľaša (1,5l až 2l) = 1ks rolka toaletného papiera

1ks PET fľaša (1,5l až 2l) = 3ks hygienické vreckovky

Termíny zberu komunálneho odpadu

9.7.	23.7.	6.8.	20.8.
------	-------	------	-------

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vložili **pred brány už deň vopred**, pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

22.-23. júl	19.-20. august
-------------	----------------

Zbierajú sa **len ŽLTÉ PLNÉ** a **zaviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem)

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia dňa 30.6.2014

Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. BERIE NA VEDOMIE:

- informácie p. Lilkovéj – pracovníčky Spoločného obecného úradu v Hľpe pre prenesený výkon štátnej správy na úseku opatrovateľskej služby;
- informácie starostu obce Ing. Jozefa Kalmana o schválených dotáciách pre obec;
- správu hlavnej kontrolórky o kontrolnej činnosti za rok 2013;
- hodnotiacu správu Programového rozpočtu za rok 2013;
- správu nezávislého audítora k účtovnej závierke za rok 2013;
- stanovisko finančnej komisie k hospodáreniu, návrhu záverečnému účtu za rok 2013 a k úprave rozpočtu na rok 2014;
- stanovisko hlavnej kontrolórky k hospodáreniu, návrhu záverečnému účtu za rok 2013 a k úprave rozpočtu na rok 2014;
- požiadavku riaditeľa rozpočtovej organizácie obce Základná škola s materskou školou Pohorelá o navýšenie dotácie z rozpočtu obce pre rok 2014 o 15.307 €;
- stanovisko komisie stavebnej a pre verejný poriadok k žiadostiam p. Márie Tasič (ČSA 24/3, Handlová) a p. Jozefa Poláka (Kpt.Nálepku 246, Pohorelá) o odpredaj nehnuteľností vo vlastníctve obce;
- vyhlásenie výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa rozpočtovej organizácie obce Základná škola s materskou školou Pohorelá;
- žiadosť Mgr. Jozefíny Lojdovej o vydanie zákazu vjazdu nákladných motorových vozidiel do spojovacej ulice medzi ul. Kpt.Nálepku a ulicou Sihla; s tým, že táto požiadavka bude riešená v rámci pripravovanej pasportizácie dopravného značenia;
- žiadosť obyvateľov ul.Športovej o opravu miestnej komunikácie pri futbalovom ihrisku; s tým, že táto je zahrnutá do pripravovaného projektu rekonštrukcie ciest;
- informáciu o zápise detí do materskej školy pre školský rok 2014/2015;
- zápisnicu zo zasadania komisie pre šport a kultúru;

B. SCHVAĽUJE:

- návrhovú komisiu v zložení: Ing. Štefan Kráľ, Ing. Rastislav Raši, PhD., Ján Šulej;
- overovateľov zápisnice: Ing. Jozef Baran, Ing. Martin Lakanda;
- plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na 2. polrok 2014 s pripomienkami;
- v súlade s ustanoveniami §16 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záverečný účet Obce Pohorelá a celoročné hospodárenie za rok 2013 bez výhrad;
- v súlade s ustanoveniami §§15 a 16 zákona NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tvorbu rezervného fondu obce vo výške 34.800,- € z prebytku hospodárenia obce za rok 2013;
- návrh na úpravu rozpočtu Obce Pohorelá na rok 2014 s pripomienkami;
- v súlade s §4 ods. 2 zákona NR SR č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších zmien a doplnkov schvaľuje s účinnosťou od 1.7.2014 do konca funkčného obdobia mesačný plat starostu obce Pohorelá Ing. Jozefa Kalmana vo výške 2.257 €, čo predstavuje navýšenie základného mesačne plat starostu určeného podľa §4 ods. 1 horeuvedeného zákona o 38,30 %;
- pridelenie jednoizbového bytu v bytovke na ul. Kpt.Nálepku č. 260 p. Márii Gálíkovej, t.č. bytom v Pohorelej na ul.Orlovej č. 578;

C. NESCHVAĽUJE

- v súlade §18c ods. 5) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov s účinnosťou od 1.7.2014 na obdobie dvanástich mesiacov mesačnú odmenu hlavnej kontrolórky Bc.Márie Pohančánikovej vo výške 0,02 %, t.j. 16,- €;
- zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemkov KN-C parc. číslo 163 a KN-C parc. číslo 164; a vyzýva žiadateľku p. Máriu Tasič o doplnenie a upresnenie dôvodov žiadosti;
- zámer prevodu majetku obce – predaj vlastníckeho podielu 1/1 pozemku KN-E parc. číslo 6490 a vyzýva žiadateľa p. Jozefa Poláka o doplnenie a upresnenie dôvodov žiadosti;
- poskytnutie jednorázovej finančnej výpomoci p. Ivanovi Eremiášovi, s trv.pobytom v Pohorelej, Poh.Maša 3;

D. ŽIADA:

- riaditeľa rozpočtovej organizácie obce Základná škola s materskou školou Pohorelá o predloženie návrhu úpravy rozpočtu na rok 2014 spolu s čerpaním za roky 2012 a 2013 v členení na podpoložky podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie príjmov a výdavkov na prejednanie finančnou komisiou OZ v termíne do konca júla 2014;
- starostu obce zabezpečiť opravu strechy na budove na ul.Kpt.Nálepku súp. č. 150, ktorá je vo vlastníctve obce;

E. KONŠTATUJE:

- zánik mandátu poslanca Ing. Ivana Pompuru podľa §25 ods. 2 písm. g) zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení z dôvodu dlhodobej neúčasti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva;

F. VYHLASUJE:

- v súlade s ust. §51 zák. SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov nastúpenie náhradníka na poslanca Obecného zastupiteľstva Pohorelej, ktorým na základe výsledkov volieb do orgánov samosprávy obcí dňa 27.11.2010 je Mgr. Katarína Zibírková;

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

86 rokov

30.7. Anna Janošková, Jesenského 126
31.7. Matej Gálik, Partizánska 547

83 rokov

23.7. Mária Šťavinová, Za Vršok 214

81 rokov

31.7. Matej Syč, Orlová 598

70 rokov

19.7. Jozef Gandžala, Kpt.Nálepku 28

65 rokov

10.7. Ondrej Paroš, Partizánska 541
11.7. Ján Márník, Pohorelská Maša 13
15.7. Ján Bugajda, Kpt.Nálepku 94
17.7. Marek Orolín, Za Vršok 235
18.7. Milan Gálik, Jánošíkova 471
22.7. Lukáš Bialik, Kpt.Nálepku 178

60 rokov

4.7. Mária Poláková, Za Vršok 204
15.7. Jozef Baksa, Kpt.Nálepku 158

MLADOMANŽELIA

14.6. Miriama Kušnírová, Falkušovce
a Jozef Babel'a, Pod Brezinou 500

21.6. Veronika Gandžalová, Nová 372
a Ľudovít Magos, Lučenec

NOVORODENCI

7.6. Vladimír Račko, Kpt.Nálepku 141

19.6. Petronela Pompurová, Kpt.Nálepku 159

ZOMRELÍ

Karol Puťoš
Kpt.Nálepku 113
(* 16.1.1958 - † 2.6.2014)

Karol Pompura
Kpt.Nálepku 289
(* 4.1.1943 - † 3.6.2014)

Martin Súkeník
Za Hronom 831
(* 19.9.1966 - † 3.6.2014)

Jozef Mikolaj
Kpt.Nálepku 87
(* 14.2.1939 - † 30.6.2014)

Športový Medzinárodný deň detí

30.5.2014 sa konal v našej obci športový deň pri príležitosti osláv MDD. Zakladateľom tohto podujatia je ZO KSS a OÚ Pohorelá. Na príprave a priebehu týchto osláv sa už niekoľko rokov aktívne podieľa aj naša ZO SZPB a postupne sa pridala aj klub SMER - SD. Tento ročník patril svojou účasťou detí a rodičov zatiaľ k najvydarenejším. Účasť presiahla 150 osôb.

Každý rok prichádza prípravný výbor s novými nápadmi ako zlepšiť podujatie, aby sa zvyšovala účasť detí a občanov Pohorelej na tomto podujatí. Teraz to bolo varenie „pohorelských mäsových guliek“, ktorých sa pripravilo cca 800 ks. Vydarené podujatie, pri ktorom boli drobnými darčekom ocenené všetky súťažiaci deti sa ukončilo spevom Folklórnej skupiny Kráľova hoľa pri stavaní mája.

Ján Lakanda – predseda ZO SZPB

Obec Pohorelá v zmysle §16 ods. 9 a §21 ods. 2 zákona SNR č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších zmien a doplnkov zverejňuje počet obyvateľov:

**Počet obyvateľov obce
Pohorelá k 1.7.2014 je 2.269.**

Coburgovci a ich vzťah k Horehroniu

(privítací prejav v kostole sv. Filipa v miestnej časti Pohorelská Maša dňa 27. júna 2014)

Vaše veľičenstvá, Vaša výsosť, Vaša excelencia, dámy a páni, vážení hostia.

Dovoľte, aby som Vás ešte raz privítal na Horehroní, na pôde Vašich predkov, slávnych rodov Koháry a Coburg.

Rímsko-katolícky kostol, kde sa práve nachádzame bol vystavený roku 1903 a je zasvätený svätému Filipovi. Kostol bol postavený na mieste starého, ešte dreveného coburgovského kaštieľa. V lete roku 1911 sa v tomto kostole konala birmovka detí bulharského cára Ferdinanda, obidvoch dcér, princezien Eudoxie a Nadeždy a princa Cyrila. Z tejto slávnosti máme i fotografie, ktoré sú umiestnené pri vchode do kostola. (pozn.red.: zverejnili sme ich v PH 5/2014). Pred oltárom stoja spomenutí birmovanci. V prvej rade, kde sedeli páni, môžeme vidieť vľavo nemeckého cisára Wilhelma II., vedľa neho bulharského cára Ferdinanda, a ďalej na kraji ich krstného otca Filipa Coburga. Na strane kde sedeli dámy vidno Clementínu Orleánsku. Korunný princ Boris, keďže ako následník trónu bol pravoslávneho vyznania, birmovky sa nezúčastňoval, v tom čase sa zdržoval na Hranovnickom plesse.

Celý región Horehronia, teda obce Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Valkovňa, Šumiac a Telgárt patrili pod Muránske panstvo, ktoré kráľovskou Donačnou listinou z roku 1720 získal Štefan II. Koháry, poľný maršal, za služby a vernosť panovníkovi. Bol prvým grófom v rodine. Za ďalších Kohárovcov, najmä Františka Koháryho vyrastali skupovaním a výstavbou rôznych ťažiarско- spracovateľských prevádzok základy rodinného železiarskeho komplexu. Základ železiarskej výroby tvorila železná ruda, ktorá sa ťažila v Dobšinej. Ďalšie spracovanie železnej rudy bolo neďaleko v Stratenej, keďže Horehron disponoval dostatkom dreva, zdrojmi vodnej energie a samozrejme dostatkom pracovnej sily postupne sa železiarne rozrastali aj v tomto kraji. Roku 1794 vznikol v Červenej Skale perličkový a oceľový hámor, jediný hámor v Uhorsku, kde sa vyrábali kosy. Na Zlatne a vo Valkovni bola vybudovaná valcovňa. V roku 1804 bola postavená vysoká pec a hámre v Pohorelskej Maši, Závadke nad Hronom a Polomke.

Posledný mužský potomok Kohárovského rodu František Jozef (1766-1826) bol kráľovským úradníkom. Dostal sa na najvyššie posty v štáte. Stal sa kancelárom, kráľovským pohárnikom, nositeľom radu Zlatého runa a v roku 1815 bol povýšený do kniežacieho stavu. Keďže nemal žiadneho mužského dediča, jedinou dedičkou sa stala jeho dcéra Mária Antonia Gabriela (1797-1862), ktorá sa vydala v roku 1816 za Ferdinanda Juraja Augusta Coburga vo viedenskom Dóme Svätého Štefana. Sobášom sa Ferdinand stal zakladateľom uhorskej katolíckej vetvy známej ako Coburg-Koháry. Po smrti posledného Koháryho roku 1826 sa otvorila cesta k prevodu obrovského majetku do Coburgovských rúk. Celá transakcia sa uskutočnila slávnostne v rámci uhorských zákonov na Muráni v roku 1831. Podľa súpisu z roku 1827 celková výmera majetkov bola 123 500 ha, čím sa Coburgovci radili na 3. miesto v Uhorsku. K najlukratívnejším nehnuteľnostiam sa radil Kaštieľ vo Sv. Antone, Kaštieľ v Jelšave, ústredná kancelária všetkých majetkov vo Viedni a rôzne panstva i mimo územia Slovenska.

Horehronské železiarske podniky zaznamenávali rozmach aj v rukách nových majiteľov Coburgovcov. Knieža Ferdinand Juraj Coburg Koháry budoval na Horehroní cesty. Vo Valkovni a Zlatne vyrastali valcovne plechu a tyčového železa, hámre a kľincovňa. Vo Švabovke vznikla valcovňa plechu ako vôbec prvá a dlho najmodernejšia v Uhorsku. V Novej Maši taktiež valcovňa, vysoké pece, zlievareň a strojárne nazývaná tiež Ferdinandová huta. V Závadke nad Hronom fungovali skúšňovacie vyhne a hámre, v Pohorelej vysoká pec a valcovňa plechu. V roku 1833 sa tu premiestnilo riaditeľstvo železiarni na Šumiac, čím vznikol Pohorelský železiarsky komplex. Miestnymi úradníkmi bol zhotovený monument, pylón s miestnym názvom Filagoria, na ktorom je odlate: „*Úšľachtilemu a veľkorysému pánovi s hlbokou úctou, ktorú mu vzdáva táto spoločnosť 1841.*“

Po smrti Ferdinanda Juraja Coburga roku 1851 preberá pohorelský železiarsky komplex jeho syn August Ľudovít Coburg narodený v roku 1818, ktorý sa venoval predovšetkým vojenskej kariére a dosiahol hodnosť cisársko - kráľovského generála. Oženil sa s francúzskou princeznou Clementínou Bourbon Orleánskou. Na Horehroní rozvíjal svoje železiarske podnikanie. V Pohorelej je po ňom pomenovaná aj Augustová Huta. Ako vášnivý poľovník pre potreby poľovníckej spoločnosti vystavil roku 1865 kaštieľ, vedľa kostola. Oproti kaštieľa v parku bol byt pre riaditeľa železiarni. Ešte spomeniem, že na začiatku osady Pohorelská Maša bola banka. Rody Koháry a Coburg mali svojú vlastnú menu.

Roku 1881 po smrti Augusta Ľudovíta Coburga preberá najstarší syn Filip rozsiahle Coburgovske majetky a v ich rámci Jelšovsko- Muránsky Fideikomis. Spravoval ich a významne sa zaslúžil o rozvoj lesného hospodárstva a konsolidáciu priemyselných podnikov na Gemerí a Horehroní. Pílerom podnikania sa stali železiarne v Pohorelej, výnosy z lesného hospodárstva a párných píl.

Kúpil vysokú pec v Červeňanoch a do svojich výrobní vozil hotové železo a nie rudu. V roku 1888 bola postavená nová valcovňa plechov v Polomke, čím bola bližšie k železnici v Brezne. Pomenovali ju Huta Lujza, po Filipovej manželke. Po roku 1895 v snahe zachovať, zvýšiť a skvalitniť železiarsku výrobu sa robili v jednotlivých prevádzkach železiarní rekonštrukcie. Výrobky boli prezentované na rôznych svetových výstavách. V roku 1896 na Miléniovej výstave v Budapešti mal Filip Coburg vlastný pavilón. Problémy s financovaním drahej výroby a pokles cien donútili Filipa Coburga, aby železiarne v Pohorelej predal. Kúpila ich viedenská firma P. Hagyi a spol.

V oblasti poľovníctva sa zaslúžil o rozšírenie zverí v Slovenskom Rudohorí a v Nízkych Tatrách.

Ako posledného príslušníka rodu Coburg - Koháry spomeniem Ferdinanda Coburga- bulharského cára. Samotné Slovensko veľmi rád navštevoval už od malička. Rozprávať po slovensky sa učil už v detstve. Aj keď bol cárom Bulharov, na Slovensko sa vracal skoro každý rok, cítil sa tu dobre a obdivoval tunajší ľud. S matkou Clementínou chodili do Svätého Antona, aj na Muráň a Horehronie. Na Horehroní sa zdržoval v pohorelskom kaštieli alebo v poľovníckom zámokku na Pustom poli. Odtiaľ podnikal poľovačky do okolitých lesov alebo si robil výlety do prírody. Obdivoval slovenskú prírodu, zvlášť v okolí Kráľovej hole a poznal všetky názvy dolín a miest. Tamojší ľud sa k nemu choval s najhlbšou úctou a Ferdinand Coburg mal k nemu taktiež veľkú dôveru, že si zo 16 urastených gemerských mladíkov zostavil svoju osobnú stráž, ktorá mu slúžila v Sofii. Aj z Horehronia si povolal na svoj kráľovský dvor niekoľkých mladencov ako Július Chudík z Červenej Skaly, Ján Čupka, Michal Petro, Michal Molent zo Šumiaca, Anton Hyklich z Valkovne a ešte žijúci Pavell Fillo zo Šumiaca, ktorý robil cárovi osobného šoféra. Svajho najobľúbenejšieho osobného Jágra si vybral Bela Kováč, ktorý ho sprevádzal pri poľovačkách v revíroch na Kráľovej holi a jej okolí. Zo stretnutia s cárom si robil zápisky, ktoré boli vydané aj knižne. V jednej kapitole uvádza cárov zážitok takto: „Po zvitíaní na Pustom poli sme nasadli do kočiara a zamierili na Čeršľu. Po chvíli sa nám ukázala Kráľová Hoľa sa prišli sme na Úplaz. Tam sme na nečakané cárovo želanie zastavili, cár sa chvíľu obzeral po okolí, zamyslel sa a potom mi povedal: „*Kováč, musím ti o tomto Úplaze niečo povedať. Je to krásna spomienka a nezabudnuteľný zážitok. Bolo to pred mnohými rokmi, mal som vtedy 26 rokov a z Pustého poľa som si vyšiel na Úplaz nazbierať kvety. Keď som nazbieral malú kyticu sadol som si na vrch Úplazu, oddychoval a obdivoval úchvatnú panorámu. Ako tak sedím, zrazu počujem, že na mňa niekto volá. Ozval som sa. Vysvitlo, že za mnou prišiel posol s dvoma osedlanými koňmi a podal mi telegram. Viesť, čo v ňom bolo? Ihneď pricestuj. Vymenovaný si za panovníka. Zajtra ťa budú korunovať! To bolo prekvapenie ako hrom z jasného neba! Zbohom krásny Úplaz, povedal som si a už mi iné neostávalo, len vyskočiť na koňa a odváľať. Večer som nasadol na balkánsky expres a v noci som už bol v Sofii. Tam už bolo všetko pripravené na slávnostný ceremoniál. Ráno ma vyoblekali do hermelínového plášťa a za veľkých ovácií ma korunovali za cára Bulharska.*“

Vaše veľičenstvá, symbolika v živote človeka je veľmi dôležitá, symbolika, ktorá nepochádza od ľudí. Kráľová hoľa - toľko oslavovaná v básňach veľkých slovenských básnikov, ospevovaná v piesňach slovenského ľudu. Táto Kráľová hoľa, cez ktorú prechádzal roku 1421 kráľ Belo IV. Kráľová hoľa, na ktorej poľovali panovníci z blízkeho Muránskeho hradu. Tá Kráľová hoľa vydala roku 1887 panovníka bulharskému ľudu. Tá Kráľová hoľa začala písať históriu bulharskej línie rodu Coburg- Koháry.

- Karol Pletka -

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2014/07, ročník X., - NEPREDAJNÉ -

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.